

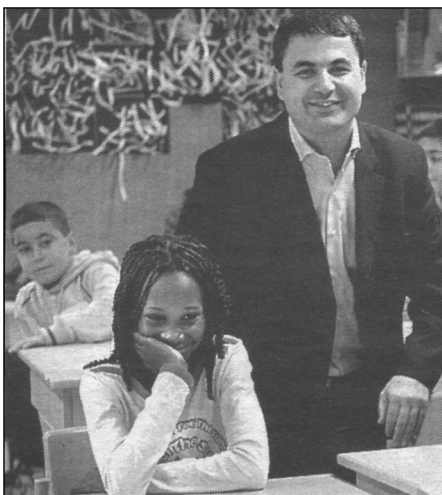
In Focus

BAKGRUND BESTÄMMER ELEVERS BETYG

S Grundskoleelevers bakgrund bestämmer vilka betyg de får och föräldrarnas utbildningsnivå är den viktigaste bakgrundsfaktorn. Dessutom har betygsspridningen bland landets niondeklassare ökat, skriver LO i en ny rapport.

Enligt det nya betygssystemet får elever numera omdömena Icke godkänd, Godkänd, Väl godkänd och Mycket Väl Godkänd. Dessa räknas sedan om till ett snittbetyg som ligger mellan 0 och 20.

Barn till föräldrar med eftergymnasial utbildning får i snitt 2 630 mer i snittbetyg än barn till föräldrar med enbart förgymnasial utbildning. När det gäller klass får barn till högre tjänstemän i snitt 1 685 högre snittbetyg än barn till arbetare utan formell yrkesutbildning. Barn från familjer där minst en förälder förvärsarbetar har 0,737 högre snitt än barn från familjer där ingen har arbete. Ju högre disponibel inkomst föräldrarna har desto högre betyg har barnen. Utan att räkna in övriga bakgrundsfaktorer har elever med svensk bakgrund högre betyg än de med utländsk bakgrund. Kontrolleras däremot bakgrundsfaktorerna är det ingen större skillnad. De med utländsk bakgrund har då något högre betyg än infödda svenskar. De som bor i glesbygdskommuner får i snitt bäst betyg. Sämst snittbetyg har de som bor i en förortskommun. Elever i friskolor har bättre betyg än

Educational minister Ibrahim Baylan wants to make the schools more equal

elever i kommunala skolor. Elever med samma bakgrund klarar sig dock ungefär lika bra i friskolor som i kommunala skolor. Däremot har elever i friskolor i högre grad än elever i kommunala skolor en social bakgrund som är förknippad med höga betyg.

Bäst betyg får en flicka vars föräldrar har en eftergymnasial utbildning, har högre tjänstemannayrken, är född i Sverige av föräldrar med utomeuropeisk bakgrund och som bor i en glesbygdskommun.

Sämst betyg får en pojke vars föräldrar enbart har förgymnasial utbildning, är ej facklärd arbetare, är arbetslösa, har lägst disponibel inkomst, är född i Sverige av svenska föräldrar och bor i en förortskommun.

Uppgifter i den här rapporten stämmer väl överens med andra utvärderingar som gjorts av bland andra Skolverket. Skillnaderna i betyg ökar och den sociala bakgrunden spelar en avgörande roll, säger skolminister Ibrahim Baylan. Som förklaring till detta anger han besparingarna i den offentliga sektorn under 1990-talet, som bland annat fick minskad lärartäthet som följd.

För att åtgärda problemet vill Baylan ytterligare öka lärartätheten samt införa en skriftlig utvecklingsplan för alla elever från och med årskurs ett.

Back Issues

Articles from 1960 to 2005 are available in the *Ethnic Newswatch* data base both on line and on CD Rom. You will also find a selection at www.nordicway.com and you can order back copies for only \$5 post paid directly from Swedish Press.

CONGRATULATIONS TO ANDERS NEUMUELLER, THE NEW HONORARY CONSUL IN BRITISH COLUMBIA

The Bolang Family
Bellevue, Mercer Island, Tacoma, Beaux Arts

NOBEL PRIZES 2005

The controversial British playwright and poet Harold Pinter has won the 2005 Nobel Prize in literature.

According to the Swedish Academy, that awards the literature prize, Pinter "in his plays uncovers the precipice under everyday prattle and forces entry into oppression's closed rooms." Harold Pinter's juxtaposition of the brutal and the banal has resulted in an adjective that bears his name. His characters' internal fears and longings, their guilt and unruly sexual drives, are set against the neat lives they have constructed to survive, a grim game in which actions often contradict words.

The 75-year-old playwright - whose works include *The Room*, *The Birthday Party* and *The Dumb Waiter* and his breakthrough work, *The Caretaker* - has been recognized in literary circles as the author who restored the art form of writing plays. His plays have revolutionized the theatre.

The son of a Jewish dressmaker, the Londoner is also known for campaigning for human rights. He was a vocal critic of the policies of Margaret Thatcher and Ronald Reagan and more recently the invasion of Iraq.

"I think the world is going down the drain if we're not very careful," a frail but defiant Pinter, who has been treated for throat cancer in recent years, said to reporters outside his London home.

Pinter continues a long tradition of Nobel laureates who believe in taking sides and not settling for art for art's sake. Last year's winner, Austria's Elfriede Jelinek, once instructed her publishers to withhold the performance rights of her plays in Austrian theaters as long as the rightist Freedom Party was part of the government. Germany's Guenter Grass, who won in 1999, has been one of his country's leading liberals and repeatedly questioned the reunification of East and West Germany. American John Steinbeck, winner in 1962, immortalized the poverty of the Depression with his classic, *The Grapes of Wrath*.

The Swedish Academy, founded in 1786 by King Gustav III to advance the Swedish language and its literature, has handed out the literature prize since 1901. To date 102 men and women have received the prize, including France's Jean-Paul Sartre, who declined the 1964 honor because he had consistently declined all official honors.

This year's Nobel Prize in chemistry goes to Americans Robert H. Grubbs and Richard R. Schrock and Yves Chauvin of France